

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Értekezési minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvtárájában Eperjesen.
Értekezési minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Eperjes, októberhó 18-án.

A f. hó 16-án tartott városi közgyűlés alkalmával szőnyegre került egyebek között a kassai kereskedelmi- és iparkamara az iránti átirata is, hogy a város a házalási tilalomnak városunk területére leendő engedélyezését kérelmezze.

A közgyűlés áthatva lévén a rendes kereskedelem megóvásának szükségeséről, hajlandónak mutatkozott ez irányban alkalmas lépéseket tenni s ez oknál fogva az iparkamara átiratát véleményezés végett a tanácsnak kiadta.

Miután ezen ügy a legközelebbi közgyűlések valamelyikén fog behatósított tárgyalás és elintézés alá kerülni, alkalomszerűnek tartjuk ez átiratot az alábbiakban egész terjedelmében közölni.

Tekintetes városi közönség!

Szükségtelen a tekintetes városi közönség előtt bővebben azon káros befolyásról értekezni, melyet a házalási kereskedelem az állandó rendes üzlettemberre gyakorolni szokott, mert a tekintetes közönségnek bizonyára volt alkalmuk azon keserű panaszokról tudomást szerezni, melyek az állandó üzlettember részéről a házalók ellen emeltetnek.

Köztudomású tény, hogy a házalók az által, hogy rossz, elavult és selejtes árukat potom áron házról-házra hordozva árulnak, nemcsak a tisztességes állandó üzlettembert károsítják, ki jó minőségű, tartós és kifogástalan árucikk kereskedésével foglalkozik, de egyúttal ily silány ipartermékek terjesztése által, a jó ipartermelés rovására a silány és selejtes árukat termelő ipartelepeket buzdítják és érdekeiket előmozdítják.

Megvagyunk győződve arról, hogy a tekintetes városi közönség saját érdekében is mindent elszokott követni arra nézve, hogy a tekintetes közönség a kormányzatára bízott város kereskedőit a házalás káros kényszerével szemben sikerrel megvéddesse.

A házalási nyílt parancs 10. §-a azt mondja: „hogy a mennyiben a házaló-kereskedés egyes városokban avagy községekben megtiltva volna, a házalás a nyert országos engedély dacára ily helyeken nem üzhető.”

A törvényerővel felruházott pátens ennélfogva világosan kijelenti, hogy létezhetnek oly városok és községek, melyekben a házalás egyszerűen megtiltatik.

A pátens ezen §-a alapján még az 50-es években kérelmezték Pest, Buda és Ó-Buda városok egész területükre a házalási tilalmat, mely nekik egy 1853. évi október 3-án kelt ministeri rendelettel akadálytalanul engedélyeztetett.

Ha a régi osztrák kormány több magyar várossal szemben ily engedékenynek mutatkozott, alapos reményünk van, hogy a magyar kormány e tekintetben nem kevesebb engedékenységet tanusítand.

Kérjük tehát a tekintetes közönséget, sziveskedjék közgyűléséből a kir. ministeriumhoz egy indokolt felterjesztést intézni, melyben a vezetésére bízott város területére a házalási tilalomnak engedélyezését oly világos kijelentéssel kérelmezi, hogy ezen tilalommal a pátens által bizonyos kedvezményekkel felruházott kerületek lakosainak jogait egyáltalában érinteni és megcsontítani nem akarja.

A tekintetes városi közönség becses választat várva maradtunk hazafias üdvözléssel Kassán 1878. évi szeptember 12-én.

Az eperjesi ev. collegium jogakademiája újbóli megnyitásához.

(Vége.)

Ezen utolsó évben tanítottak Fekete Gyula, Dr. Mosászky Győző, Dr. Horovitz Simon s Vandrak András nagyérdemű tanár, ki ekkor is az észjogot s a bölcsészeti jog történetét adta elő.

Méltóztatnak tehát látni, hogy ezen jogtanításnak e collegiumban lehet mondani százados gyökereit vannak. S ha valaki erre azt mondja: „az idők változtak, egyházunk, iskolánk biztosítva vannak, szabad tanítás van az országban, a tudomány nem lehet felekezeti,” erre azt feleljük: ez mind igaz elmélet szerint, de nem egészen áll a gyakorlatban. — Érezzük, van valami a mi egyházéletünkben, mit mai napig még nem potolt s talán nem is potolhat semmi s ez, a semmi körülmények közt békóba nem verhető szabad kutatás és a jogi és politikai tudományoknak is oly szellemben tanítása. Ezért karolta fel az eszmét a kerület is, azért bírjuk ismételt támogatását egyetemes gyűlésünknek is.

2. A második indok, mely a jogtanfolyam felállítását itt szükségessé teszi, véleményem szerint azon bizonytalanság, melyben még — fájdalom — egyházunk és iskolánk ügyeit és tegyük hozzá a legutóbbi viszonyok szerint, hazánkunk ügyeit is látjuk.

Azon vándorlók számára, kik a természet örök törvényeit kutatják, vagy annak szépségeiben és nagyszerűségében szeretnek gyönyörködni veszeljes és zivatartól látogatott helyeken: a humanismus menházakat szokott felállítani. — Ilyen menház e veszélyes helyzetű és zivatartelt hazában a mi egyházunk. Félek, félek uraim, hogy e menházra újra szükségünk lesz. Tatarozzuk, javítsuk ki tehát ezen menházat, állítsuk fel a jogtanfolyamat egyházunkban, ha a zivatar megindul, hogy felede alatt biztos menedéket találhassunk.

3. A harmadik indok a felállításra a nemzetiségi indok.

Sajátságos tünemény, hogy hazánk feloldjén, melynek köznepe kizárólag szláv, Sáros, Szepessől nyugatra akadunk pánszláv mozgalmakra. Szepesség határán ezen mozgalom megakad s így Szepesség és Sáros ezen mozgalom folyamának mintegy gátot vetnek, úgy hogy tőlünk kelet felé már csak alig látszanak nyomai.

Lehet-e ez a véletlenség játéka? Nem. Tulajdonítom én ezt a lakosság józanságán kívül nagyrészt azon józan hazafiai szellemnek, melyet e kerületben igen számos protestáns iskolánk terjesztenek s ez iskolák között e megyében az eperjesi collegium százados befolyásának s az eperjesi collegiumban főleg az eperjesi jogakademia félszázados szellemének.

En a magam részéről ezen országos fontosságú ügynek fontosságáról meg vagyok győződve annyira, miszerint ha én vagyok Magyarország közoktatási ministere, nem hogy akadályokat gördítenék egy már fennálló eperjesi jogakademia lába elé, de ha soha más ok nem volna mint az, mit épen most említettem és soha jogakademia nem lett volna Eperjesen az ágostai hitvallásnak collegiumában, én hazafiai kötelességemnek tartanám, minden akadályt elhárítani és itt s épen itt állítani és minden kitelhető módon gyámolítani a jogakademiát.

Azonban uraim, teljesítsük mi Magyarország közoktatási ministere helyett ezen providentialis szerepet. Ne lankadjunk a munkában: lehetetlen, hogy a haza ezért hálás ne legyen. Hálás ne legyen, kivált ma, midőn a kül politika e téren új veszedelmet hoz nyakunkra.

Igen is, uraim, kell nekünk hatni ezen veszedelem elhárítására socialis téren is, de ez ma nem lévén feladat, máskorra tartom fel az alkalmat erről szólhatni.

A jelen pillanatban csak azt kell kiemelnem, hogy a mai nap újra egy darabja azon valódi protestáns szellemnek, melyet ily arányokban talán

csak ez országban lehet megtalálni, s mely oly elpusztíthatatlanul biztosította egyházunkat és iskoláinkat a multban, biztosítja ma és biztosítani s erősíteni fogja a jövőben és mely egyházunk számára oly előkelő helyet jelölt ki hazánk történetében.

En szerencsésnek érzem magam, hogy a mai napon az eperjesi collegiumban a jogtanfolyamot újra megnyitottam nyilváníthatom.

Nehány szó a Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírásnak terjesztése ügyében.

Közi Cigán János ügyvédjelölt és yiszg. gyorsíró.

A mult év utólján több ízben közzé tett értekezéseim után azt hiszem teljesen felesleges arra reflectálnom, hogy mily nagy fontosságú szerepet játszik a gyorsírás az élet különböző stadiumában irással foglalkozó fiatal avagy idősebb emberek, de különösen az iskolai előadásokat hallgató tanuló ifjuságra nézve, — hogy mennyi kénytelmet biztosít használatá a lélek ölé közönséges írás közepett, — azért az ezekre hivatkozást, — nehogy a tárgyat unottá tegyem az igen tisztelt olvasó előtt — teljesen eljuttam, rátérek az általam szőnyegre hozandó tárgyra. Ugyanis:

Az életben csaknem minden fontosabb cél úgy érthetik el biztosan, és alaposan, ha annak elérése közös erővel, vállvetve, összetartás és egyetértéssel munkáltatik. — Legyen szabad e tekintetben a számtalan ily fontos közös cél közül csak a legújabbak közül felhoznom azt, t. i. hogy Boszniaiban mostanában történt és még történhet, valóban szomorú eseményekről gyilkos pallosa alul véletlenül megszabadult, de sebekben vajdó kedves magyar véreinkből felnevelkedett fia szeretett hazánkunk, mikép pusztulnának el azonnal nyom nélkül a föld színéről, ha az ország szerte — nagyobbára nemeskeblű hölgyeinkből közös erővel működő társulatok nem alakultak volna a tépések és egyéb gyógyeszközök gyűjtése végett, és ha ezek ezen nemes tettük által édes reményt nem uyujtottak volna sebeikben szenvedő hazánkfiainak a kiépülhetésre!!! Ily közös cél vala továbbá a budapesti, valamint az egri és miskolci stb. stb. árviz károsultak felszámolására több helyütt alakult jótékony egyesületek előtt. Mindezen, de még számtalan esetben, csak az egyetértéssel párosult közös munkálkodás által lett elérve a kitűzött szent cél.

Ily közös, vállvetett és egyetértéssel egybekapcsolt munkálkodásnak kell szerény nézetem szerint ott is a főszerepet játszani, hol valamit fölvirágoztatni, vagyis hol az emberi társadalomnak egy oly közös ügyét bányát akarunk feltalálni, a melyből az, ha nem is csekély fáradság nélkül, de minden esetre számtalanszor hatványozott kisebb fáradsággal aknázhatja ki, — mint különben — a saját céljaira szükséges nemes anyagokat. — Ezen közös kincsű bánya alatt szerény véleményem szerint a gyors írás értendő. — Mert:

Ez oly tudomány ág, a melyből, ha az emberiség közkincsű bányájává válandott, a társadalom számtalan bányászai aknázhatnak szakmájukba vágó anyagokat, a mennyiben általa bármilyen legyen a tér, nem csak hogy a fiatal nemzedék kimelheti meg erejét, a lélekölő, tetet, lelket teljesen kimerítő, s a szó legszorosob értelmében unalmasá vált közönséges írástól, — hanem, ha ezen általánossá vált bányából bárki is kiaknázz egy bizonyos részt, azt a közönséges írást testileg már tökéletesen nem bíró, vagy pedig ezt teljesen győltté tevő agg erők megkimelése és ez által sok tekintetben a társadalom méltányos előnyére is fordíthatja és általa oly erőket kimelhet meg, melyekre hazánkunk nélkülözhetlen szüksége van, melyek különben kénytelenek volnának sok esetben — az uralmas közönséges írástól félelem miatt hazánkat érdeklő dolgairól lemondani.

Már pedig ha példát nem idézek is, köztudomású dolog azon számtalan eset századunk eleje és a mult századából, a hol a bő tapasztalatokkal bíró és rendelkező aggyastyanok kimultak a nélkül, hogy az utónemzedékre üdvös és hasznos példát szolgálható tapasztalataikat hátra hagyhatták volna. — Ennek oka szerény véleményem szerint semmi más, mint abban lehetett fel, hogy ezen körben

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.
Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

HIRDETÉSI DÍJ:
háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Eperjes, október 18-án.

A f. hó 16-án tartott városi közgyűlés alkalmával szőnyegre került egyebek között a kassai kereskedelmi- és iparkamara az iránti átirata is, hogy a város a házalási tilalomnak városunk területére leendő engedélyezését kérelmezze.

A közgyűlés áthatva lévén a rendes kereskedelem megóvásának szükségességéről, hajlandónak mutatkozott ez irányban alkalmas lépéseket tenni s ez oknál fogva az iparkamara átiratát véleményezés végett a tanácsnak kiadta.

Miután ezen ügy a legközelebbi közgyűlések valamelyikén fog behatóbb tárgyalás és elintézés alá kerülni, alkalomszerűnek tartjuk ez átiratot az alábbiakban egész terjedelmében közölni.

„Tekintetes városi közönség!

Szükségtelen a tekintetes városi közönség előtt bővebben azon káros befolyásról értekezni, melyet a házalási kereskedelem az állandó rendes üzletemberre gyakorolni szokott, mert a tekintetes közönségnek bizonyára volt alkalmuk azon keserű panaszokról tudomást szerezni, melyek az állandó üzletemberek részéről a házalók ellen emeltetnek.

Köztudomású tény, hogy a házalók az által, hogy rossz, elavult és selejtes árukat potom áron házról-házra hordozva árulnak, nemcsak a tisztességes állandó üzletembert károsítják, ki jó minőségű, tartós és kifogástalan árucikk kereskedésével foglalkozik, de egyúttal ily silány ipartermékek terjesztése által, a jó ipartermelés rovására a silány és selejtes árukat termelő ipartelepeket buzdítják és érdekeiket előmozdítják.

Megvagyunk győződve arról, hogy a tekintetes városi közönség saját érdekében is mindent elszokott követni arra nézve, hogy a tekintetes közönség a kormányzatára bízott város kereskedőit a házalás káros kényszerével szemben sikerrel megvédhesse.

A házalási nyílt paranca 10. §-a azt mondja: „hogy a mennyiben a házaló-kereskedés egyes városokban avagy községekben megtiltva volna, a házalás a nyert országos engedély dacára ily helyeken nem üzhető.”

A törvényerővel felruházott pátens ennélfogva világosan kijelenti, hogy létezhetnek oly városok és községek, melyekben a házalás egyszerűen megtiltatik.

A pátens ezen §-a alapján még az 50-es években kérelmezték Pest, Buda és Ó-Buda városok egész területükre a házalási tilalmat, mely nekik egy 1853. évi október 3-án kelt ministeri rendelettel akadálytalanul engedélyeztetett.

Ha a régi osztrák kormány több magyar várossal szemben ily engedékenynek mutatkozott, alapos reményünk van, hogy a magyar kormány e tekintetben nem kevesebb engedékenységet tanusítand.

Kérjük tehát a tekintetes közönséget, sziveskedjék közgyűléséből a kir. ministeriumhoz egy indokolt felterjesztést intézni, melyben a vezetésére bízott város területére a házalási tilalomnak engedélyezését oly világos kijelentéssel kérelmezi, hogy ezen tilalommal a pátens által bizonyos kedvezményekkel felruházott kerületek lakosainak jogait egyáltalában érinteni és megcsontítani nem akarja.

A tekintetes városi közönség becses válaszáat várva maradtunk hazafias üdvözléssel Kassán 1878. évi szeptember 12-én.”

Az eperjesi ev. collegium jogakademiája újbóli megnyitásához.

(Vége.)

Ezen utolsó évben tanítottak Fekete Gyula, Dr. Mosánszky Győző, Dr. Horovitz Simon s Vandrák András nagyérdemű tanár, ki ekkor is az észjogot s a bölcsészeti jog történetét adta elő.

Méltóztatnak tehát látni, hogy ezen jogtanításnak e collegiumban lehet mondani százados gyökerei vannak. S ha valaki erre azt mondja: „az idők változtak, egyházunk, iskolánk biztosítva vannak, szabad tanítás van az országban, a tudomány nem lehet felekezeti,” erre azt feleljük: ez mind igaz elmélet szerint, de nem egészen áll a gyakorlatban. — Érezzük, van valami a mi egyházéletünkben, mit mai napig még nem pótol s talán nem is pótolhat semmi s ez, a semmi körülmények közt békóba nem verhető szabad kutatás és a jogi és politikai tudományoknak is oly szellemben tanítása. Ezért karolta fel az eszmét a kerület is, azért bírjuk ismételt támogatását egyetemes gyűlésünknek is.

2. A második indok, mely a jogtanfolyam felállítását itt szükségessé teszi, véleményem szerint azon bizonytalanság, melyben még — fájdalom — egyházunk és iskolánk ügyeit és tegyük hozzá a legutóbbi viszonyok szerint, hazánknak ügyeit is látjuk.

Azon vándorlók számára, kik a természet örök törvényeit kutatják, vagy annak szépségeiben és nagyszerűségében szeretnek gyönyörködni veszelés és zivatartól látogatott helyeken: a humanismus menházakat szokott felállítani. — Ilyen menház e veszeléses helyzetű és zivatartelt hazában a mi egyházunk. Félek, félek uraim, hogy e menházra újra szükségünk lesz. Tatarozzuk, javítsuk ki tehát ezen menházat, állítsuk fel a jogtanfolyamat egyházunkban, ha a zivatart megindul, hogy fedele alatt biztos menedéket találhassunk.

3. A harmadik indok a felállításra a nemzetiségi indok.

Sajátságos tünemény, hogy hazánk feloldján, melynek köznepe kizárólag szláv, Sáros, Szepesztől nyugatra akadunk pánszláv mozgalmakra. Szepesség határán ezen mozgalom megakad s így Szepesség és Sáros ezen mozgalom folyamának mintegy gátot vetnek, úgy hogy tőlünk kelet felé már csak alig látszanak nyomai.

Lehet-e ez a véletlenség játéka? Nem. Tulajdonítom én ezt a lakosság józanságán kívül nagyrészt azon józan hazafiai szellemnek, melyet e kerületben igen számos protestáns iskoláink terjesztenek s ez iskolák között e megyében az eperjesi collegium százados befolyásának s az eperjesi collegiumban főleg az eperjesi jogakademia félszázados szellemének.

En a magam részéről ezen országos fontos- ságu ügynek fontosságáról meg vagyok győződve annyira, miszerint ha én vagyok Magyarország közoktatási minisztere, nem hogy akadályokat gördítenék egy már fennálló eperjesi jogakademia lába elé, de ha soha más ok nem volna mint az, mit épen most említettem és soha jogakademia nem lett volna Eperjesen az ágostai hitvallásnak collegiumában, én hazafiai kötelességemnek tartanám, minden akadályt elhárítani és itt s épen itt állítani és minden kitelhető módon gyámolítani a jogakademiát.

Azonban uraim, teljesítsük mi Magyarország közoktatási minisztere helyett ezen providentialis szerepet. Ne lankadjunk a munkában; lehetetlen, hogy a haza ezért hálás ne legyen. Hálás ne legyen, kivált ma, midőn a kül politika e téren új veszedelmet hoz nyakunkra.

Igen is, uraim, kell nekünk hatni ezen veszedelem elhárítására szociális téren is, de ez ma nem lévén feladat, máskorra tartom fel az alkalmat erről szólhatni.

A jelen pillanatban csak azt kell kiemelnem, hogy a mai nap újra egy darabja azon valódi protestáns szellemnek, melyet ily arányokban talán

csak ez országban lehet feltalálni, s mely oly elpusztíthatatlanul biztosította egyházunkat és iskoláinkat a multban, biztosítja ma és biztosítani s erősíteni fogja a jövőben és mely egyházunk számára oly előkelő helyet jelölt ki hazánk történetében.

En szerencsésnek érzem magam, hogy a mai napon az eperjesi collegiumban a jogtanfolyamot újra megnyitottam nyilváníthatom.

Néhány szó a Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírásnak terjesztése ügyében.

Közli Cigán János ügyvédjelölt és yizsg. gyorsíró.

A mult év utólján több ízben közzé tett értekezéseim után azt hiszem teljesen felesleges arra reflectálnom, hogy mily nagy fontosságu szerepet játszik a gyorsírás az élet különböző stadiumában irással foglalkozó fiatal avagy idősebb emberek, de különösen az iskolai előadásokat hallgató tanuló ifjuságra nézve, — hogy mennyi kényelmet biztosít használatára a lélek ölé közönséges írás közepett, — azért az ezekre hivatkozást, — nehogy a tárgyat unottá tegyem az igen tisztelt olvasó előtt — teljesen elejtve, rátérek az általam szőnyegre hozandó tárgyra. Ugyanis:

Az életben csaknem minden fontosabb cél úgy érthetik el biztosan, és alaposan, ha annak elérése közös erővel, válllvetve, összetartás és egyetértéssel munkáltatik. — Legyen szabad e tekintetben a számtalan ily fontos közös cél közül csak a legújabbak közül felhoznom azt, t. i. hogy Bosznóban mostanában történt és még történhető, valóban szomorú embermészárlás gyilkos pallosa alul véletlenül megszabadult, de sebeken vajudó kedves magyar véreinkből felnevelkedett fiai szeretett hazánknak, mikép pusztulnának el azonnal nyomnólkül a föld színeről, ha az országászerte — nagyobbára nemeskeblű hölgyeinkből közös erővel működő társulatok nem alakultak volna a tépések és egyéb gyógyeszközök gyűjtése végett, és ha ezek ezen nemes tettük által édes reményt nem uyujtottak volna sebeikben szenvedő hazánkfiaink a kiépülhetésre!!! Ily közös cél vala továbbá a budapesti, valamint az egri és miskolci stb. stb. árvíz károsultak felsegélyezésére több helyütt alakult jótékony egyesületek előtt. Mindezen, de még számtalan esetben, csak az egyetértéssel párosult közös munkálkodás által lett elérve a kitűzött szent cél.

Ily közös, válllvetett és egyetértéssel egybekapcsolt munkálkodásnak kell szerény nézetem szerint ott is a főszerepet játszani, hol valamit fölvirágoztatni, vagyis hol az emberi társadalomnak egy oly közös kincsű bányát akarunk feltalálni, a melyből az, ha nem is csekély fáradság nélkül, de minden esetre számtalanszor hatványozott kisebb fáradsággal aknázhatja ki, — mint különben — a saját céljaira szükségéssé nemes anyagokat. — Ezen közös kincsű bányá alatt szerény véleményem szerint a gyors írás értendő. — Mert:

Ez oly tudomány ág, a melyből, ha az emberiség közkincsű bányájává válandótt, a társadalom számtalan bányászai aknázhatnak szakmájukba vigó anyagokat, a mennyiben általa bármilyen legyen a tér, nem csak hogy a fiatal nemzedék kimélheti meg erejét, a lélekölő, testet, lelket teljesen kimerítő, s a szó legszorosb értelmében unalmasá vált közönséges írástól, — hanem, ha ezen általánossá vált bányából bárki is kiaknáz egy bizonyos részt, azt a közönséges írást testileg már tökéletesen nem bír, vagy pedig ezt teljesen gyűlöltté tevő agg erők megkimélése és ez által sok tekintetben a társadalom méltányos előnyére is fordíthatja és általa oly erőket kimélhet meg, melyekre hazánknak nélkülözhetlen szüksége van, melyek különben kénytelenek volnának sok esetben — az uralmas közönséges írástól félelem miatt hazánkat érdeklő dolgairól lemondani.

Már pedig ha példák nem idezék is, köztudomású dolog azon számtalan eset századunk eleje és a mult századoból, a hol a bő tapasztalatokkal bíró és rendelkező aggastyánok kimúltak a nélkül, hogy az utónemzedékre üdvös és hasznos példál szolgálható tapasztalataikat hátra hagyhatták volna. — Ennek oka szerény véleményem szerint semmi más, mint abban lehető fel, hogy ezen körben

nem állott e tapasztalatús aggodalom rendelkezésére oly eszköz, melylyel tapasztalataikat nagy fáradság és unalom nélkül teheték, a vagy tétethették volna megörökítés végett az utónemzedék számára papírra.

Hogy ez igazság és való dolog is, világosan kiderül, legközelebbi saját oly dolgaimra visszatekintünk, melyeket szeretünk volna, ha nem az utónemzedék számára, de csak azért is feljegyezni, hogy annak a történetkor volt világos képe bármikor a maga világában álljon előttünk, mint azoban igen sok esetben azért nem tettünk, mert az unalmas, és roppant sok időt rabló közönséges írás bennünket attól teljesen visszariasztott, s ha vizsgáljuk azt, hogy hány sor vakarja fejtét az ember azért, hogy valamiképp tiszta képe tűnjék eléje azon dolognak, melyet a közönséges írás unalmassága, miatt a semmiségbe röpülni engedett, — de mind hiába, annak legfeljebb csak töredékei jönnek elő — de a tiszta kép soha, — ha csak az néhány stenographia vonással megörökítve nincs.

(Folytatása következik).

Különfélék.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ — mint a mult számban jelezve volt — tegnap rendezte első házi zeneestélyét, még pedig teljes sikerrel.

A kör izléssel berendezte t, barátságos helyiségei, a kedvezőtlen időjárás dacára, egészen megteltek s különösen kiemeltük, hogy a hölgyvilág igen szép számban volt képviselve.

Az estély műsorozata műérzékkel s tapintattal volt összeállítva s a következő számokat foglalta magában:

1. „Concert-Walzer“ Brahms Jánostól; zongorán játszta Dr. Reich Emil ur.

2. „Chanson d'amour“ Saphirtól, hegedűn előadta Doleschall Samu ur s zongorán kísérté Nehrer Jenny urhölgy.

3. „Az utolsó alamizsna“ Petőfy Sándortól, szavaltta Szinyey István ur.

4. „Etude“ Cramer és Clementitől; zongorán játszta Dr. Reich Emil ur.

5. „Magyar dalok“, éndeklé Lévy István ur.

6. „Duo“, Beethovenól, hegedű- és zongorakísérettel; előadta Doleschall Samu és Urbán Gyula urak.

7. „Nyitány“, „Ilka“ című dalműhöz, Doppertól; zongorán négykézre játszták Nehrer Jenny urhölgy és dr. Reich Emil ur.

A műsorozat kivitele fényes volt s a közreműködők zajos ovatiókban részesültek. Sőt a hangulat a siker folytán oly lelkesült volt, hogy a műsorozatot rögtönözve meg kellett toldani.

A közkívánatnak engedve dr. Reich ur egy keringő-potpourri-t adott elő, salon-modorban kikerekítve s ábrándokkal keresztülzöve a legkedveltebb e nembeli zenedarabokat. Végül Urbán Gyula ur adott elő magyarokat, ritka könnyedséggel s oly felfogással mely a magyar zene szellemének teljesen megfelelt.

E sikerült estély után annak gyakori ismétlését bizonyára kiki óhajtja.

Pályázat. Az eperjesi városi kath. népiskolánál halálozás folytán üresedésbe jött, 500 frtnyi fizetéssel s 22 köbméter tűzifával javadalmazott tanítónői állomásra ezennel pályázat hirdetik. Az egy próbaév főtartása mellett megválasztandó tanítónő két osztályban női munkát is tanít.

Fölvihvatnak ennélfogva a pályázók, hogy folyamodványaik, melyben tanítónői képesítésük, a magyar (mint anyanyelvén kívül), német s tót nyelvben való jártasságuk, eddigi szolgálatuk s egészségi állapotuk okmányilag igazolva legyen, az eperjesi városi kath. iskolaszékhez címzetten f. évi novemberhó 30-ig az iskolaszék elnökénél benyújtásuk. — Kelt Eperjesen, a városi kath. iskolaszéknek 1878. évi októberhó 12-én tartott üléséből.

Vida Aladár, jegyző.

A városi képviselőtestület f. hó 16-án közgyűlést tartott, melyről más helyen kimerítő jelentést teszünk közzé.

A városi vizigát, melyet az ezidei gyakori esőzések és áradások jelentékenyen megrongáltak, hosszabb munka után ismét helyre van állítva, elannyira, hogy remélhető, miként a legközelebbi években nem fog tetemesebb javításokat igényelni.

Egészségügyi állapotok. A városi főorvos kimutatása szerint f. hó 10—16-ig városunkban tizenhat új himlőbetegedési eset fordult elő.

A legutóbb kimutatott 18 betegből meghalt kettő (mindkettő oltatlan) s gyógyult öt. A többiek gyógykezelés alatt vannak.

Egyébiránt úgy látszik, hogy a járványos kór az utóbbi időben szelidebb jelleget öltött.

Tűzvész. Tegnapelőtt este tűzfény világította meg a láthatárt. A fény Radács környékéről látszott eredni. Biztosat még nem tudni.

A tűzoltó-egylet választmánya tegnapelőtt ülést tartott, mely alkalommal elhatározta, hogy részvétiratot intéz Bornemisza Boldizsár egyleti főparancsnokhoz az öt ujabban ért családi gyászának — néhai atyja hirtelen elhalálozásának — alkalmából.

Lachapelle kisasszony leánytanodája f. évi szeptemberhó elején lön megnyitva, mit oly megjegyzéssel hozunk a közönség tudomására, hogy a tanoda tulajdonosnője gondoskodott, miszerint növendékei szabályszerű hittan- és ének-oktatásban részesüljenek s a magyar nyelvben is kellő oktatást nyerjenek.

Színház. A színházlátogatás aránya a lefolyt héten valamivel kedvezőbb volt, bár a közönség zöme fájdalom még mindig nem lépett ki tartózkodó állásából.

Pedig a társulat kerekded előadásaival ujabban bebizonyította, hogy érdemes a pártfogásra.

Az eddigi előadások közül talán a „Zsidó honvéd“ című népszínmű mondható általában véve legsikerültebbnek. Egy-kettő kivételével jól ment a többi is.

A tagok közül kiváló elismerést érdemel Veresné, ki majd minden este nagyobb szerepekben lép fel s mindannyiszor teljes birtokában van szerepének s átgondolt, finom játékokat fejt ki. Leövey Ilka routine-nal helyes műérzékkel s felfogást párosít. Cservári Josefina és Kovácsicsné kedves színpadi alakok, csinosan énekelnek s könnyedséggel mozognak. Vinczéné régi ismerősünk; ő szerepkörében teljesen otthonos.

Az urak közül eddigelé kiváltképpen Polgár és Sebők kedveltették meg magukat. Mindkettő plastikusan domborítja ki alakításait. Az előbbi az „Oh azok a férfiak!“ című vígjátékban igen helyesen nuancirozta szerepét, míg másrészt a drasztikusabb szerepkörben (Zsidó honvéd, Mravcsák) is igen helyén volt.

Sebők alakításai a népszínművekben tősgyökeres, életerős alakok, oly vonásokkal, melyeken látszik, hogy életből kapottak.

Gaal igen ügyes színész s hogy az előadások összevágóan folynak, különösen az ő rendezőségének tulajdonítható.

A társulat többi tagjairól más alkalommal szólnunk.

Egy élet — egy esőkért. Leeds (Anglia), aug. 1. Marie fiatal, csinos lányka volt. Alig lépett túl még a gyermekkoron, s a legényekre csak titokban mert nézni kezdeni. Természetessége, derült, vidám kedélye, talán ösztinteségüknel fogva kacérokra látszottak, — elég az hozzá, hogy William, az ugyanazon házában lakó ifju, kedélyes matróz, szerelmes lett a lánykára egy kissé. Elborítá Mariet a kedvezés minden jelével, s hónapokon át könyörgött — adjon neki egy csókot. — Marie nyakaskodott, s a kérést nem teljesíté. William szerelmes volt, s ez ellentállás még jobban ingerlő vágyát a megtagadott csók után, s egy alkalommal így kiáltott fel: Nem használ itt semmi! Meg kell kapnom magától azt a csókot, édes Marie, ha az életembe kerül is! Ezt mondva, körülhúrolá a lépcsőházban áldogáló lány derekát, s erővel megfogván Marie akaratos fejcsékjét, nagy igyekvés után piros ajkára csattanós csókot nyomott. A dulakodásban azonban megcsuszott, s a háromemeletnyi magasságról lezuhanva, szerte zuzta fejét, az alatt levő márványlapon. A sors szavánál fogta szegény Williamot, s életével fizetése meg az egyetlen csókot.

Aus dem Sitzungs-Saale der städtischen Repräsentanz.

Mittwoch fand eine Sitzung der städtischen Repräsentanz, über die wir im Folgenden referiren.

Der vorliegende Bürgermeister erstattet — indem er die Sitzung für eröffnet erklärt — über folgende Angelegenheiten Bericht:

1. Die behufs Herstellung der durch die häufigen Regenfälle und Ueberflimmungen im Laufe dieses Sommers theilweise zerstörten Wasserwehre vorgenommenen Arbeiten sind bereits beendet. Dieselben beanspruchten nicht unbedeutende Kosten, doch ist die Aussicht vorhanden, daß die Wehre nun in den nächsten Jahre keine namhafteren Reparaturen erfordern wird.

2. Der planmäßige Ausbau der Honvédkaerne ist auch der Vollendung nahe, so daß die vorgenommenen Adaptirungen wahrscheinlich schon mit Ende dieses Monats perfekt sein werden.

3. Die städtischen Schlußabrechnungen werden — nachdem dieselben vom Buchhalter und hierauf von der Finanzkommission einer eingehenden Ueberprüfung unterzogen worden sind — im Sinne des Gemeindegesetzes auf 15 Tage zur öffentlichen Einsicht ausgestellt.

Schließlich hat der Vorliegende eine traurige Pflicht zu erfüllen, indem er von dem Ableben der städtischen Virilsten Graf Gyula Desseffy und Josef Kertész Bericht erstattet. An deren Stelle hätte der erste Erbsmann Ludwig Tyrnauer berufen werden sollen; da jedoch inzwischen auch dessen Ableben erfolgte, so folgen die nächsten Erbsmänner: Stanislaus Novák und Theodor Kardos.

Wird zur Kenntniß genommen. Hierauf gelangen zwei Schreiben des Komitativvorstandes zur Verlesung, in denen derselbe der Stadtkommune im Namen der Soóvárer und Bartfelder Abgebrannten seinen Dank für die zu Gunsten derselben votirten je 100 fl. ausdrückt.

abban telt kedve, hogy közösen alacsony cselszövényekkel töltötték idejüket.

Még mai napság is vitatkoznak a fölött, hogy kettejük közül ki volt a nagyobb gazember.

A levélpapír Puschkin halála után — midőn az ügyben szorgos nyomozás folyt — Gagarinra hártá a gyanut. Mindkét herceg külföldre költözött.

Ott aztán Gagarin herceg cynikusan kijelenté: a leveleket az én papíromon Dolgorukov írta! A nemes herceg később Rómába ment s ott jezsuita lett. Társa, Dolgorukov, néhány évvel később Párisban, Woronzov herceg elleni perében mint alávaló levélhamisító nyilvánosan elítéltetett.

Szegény Puschkin, becsületét megóvando, becstelennel szemben esett el!

Négy évvel később a költők dolgában nem épen tulgazdag Oroszország legszertetreméltóbb lantosát veszté el hasonló módon.

1841-ik évi júliushó 27-én ugyanis a még csak 30 éves Lermontov Zurgewitsch Mihály gardatiszt esett el a Kaukasusban egyik bajtársa vasától találva.

Egy-két évvel ezelőtt Szt. Péterváron egy újabb párbajhistoria keltett kinos sensatiót.

Volt ugyanis Péterváron egy Kwitniczky nevű fiatal tüzérvadász is állomásozva, ki nagyobb élvezetet talált könyveiben s tanulmányaiban, mint tomboló és feslett társai társaságában. Ezek zokon vették azt s bosszantották, a hol csak lehetett. Bosszantói közé első sorban saját ezredparancsnoka, Ehljebnikow ezredes is tartozott, a ki végre a kapitánynak Varsóra való áthelyezését is kieszközölte. Együttal levelet irt az ottani parancsnoknak, tele rágalmakkal s utasítást adva neki, hogy mint kelljen Kwitniczkyt bosszantani... E levél valamiképp a kapitány kezébe került. Most megszokadt türelmének fonala — kivált mi-

vel a levélben foglalt utasítások miatt sokat kellett Varsóban is kiállania.

Szabadságot kért tehát s Péterváron nyilvános utcán megkardlapozta előbbi ezredesét, miután az minden elégtételt megtagadott volt...

A közönség határozottan a kapitánynak fogta pártját.

A hadbírótság katonai s polgári jogainak megfosztására s Siberiába való számkivetésre ítélte, egyttal azonban teljes megkegyelmezésre ajánlotta a császárnak, a mi meg is történt.

A két ezredparancsnok ellen is megindították a vizsgálatot s nagyon derék lenne, ha a hadbírótság ezen uraknak alkalmat nyujtana Siberiában elmélkedhetni arról, hogy mint kell becsülésre méltó bajtársakkal szemben eljárni.

Egy félretett kardbojt miatt is vitytak párbajt. Józsefvárosban történt Csehországban.

A bajtársak egy korcsmában ültek és sö- röztek.

A kapitánynak kardbojtja eltűnt s a gyanut egy fiatal hadnagyra hártották, ki ellen vizsgálatot is indítottak.

Hasztalan ajánltattak fel s fogadtattak el a legmesszebbre menő nyilatkozatok s bocsánatkérések s hasztalan mondta ki a becsületbírótság, hogy a sértett becsületnek elég van téve.

A fiatal gyalogsági tiszt bajtársai által arra lön kényszerítve, hogy a tüzérvadászt kihívja, bár a kardviadalban nem volt gyakorlott, másrészt pedig a becsületbeli tanács kimondta, hogy piszto-lypárbajnak helye nincsen.

Szegény mély sebet kapott a mellén.

Ez morálja a legtöbb párbajnak.

TÁRCA.

Párbajhistoriák.

(Vége).

A földet magas hórétég borította s a hideg 15 foknyi volt.

A segédek köpenyei jelölék a korlátokat. Puschkin segédje jelt adott kalapjával. Az ellenfelek egymás-felé közeledtek. Puschkin türelmetlen sebességgel haladt előre s elébb érte el a korlátot, azután célozott. Ekkor Dantés előnyomulás közben kilötte pisztolyát s Puschkin e felkiáltással: „Combom össze van zúzva!“ segédje köpenyére hanyatlott.

A segédek s Dantés hozzá siettek, Puschkin azonban odakiáltá ellenfelének: „Maradjon ön helyen! az én lövésem még benn van a csőben s érzek még erőt a lövésre!”

Azután bal karjára támaszkodva kilötte pisztolyát. Dantés összeesett.

„Hol kapott ön sebet?“ kérdé a költő.

„Azt hiszem, mellemem!“

„Brávó!“ kiálta fel Puschkin.

De a sors úgy akarta, hogy csak ő maga essék áldozatul. Dantés oldalt állván, a golyó csak horzsolta mellét. Puschkin ellenben jobb felső combját érte a golyó, épen a hol az altesttel egyesül, s bennmaradt a testben.

A lövés végzetes volt, mert február 10-én Oroszthon legnagyobb romantikus költője kiadta lelkét.

Csak később tudták meg, hogy kik koholták amaz ocsmány névtelen leveleket.

Gagarin herceg házában akkortájt Dolgorukow Péter Wladimir herceg lakott. Mindkettőnek

Im weiteren Verlaufe der Sitzung kam der Bericht der Finanzkommission in Betreff der auf die Verpachtung der städtischen Pachtobjekte letzthin abgehaltenen öffentlichen Lizitationen zur Verlesung.

Das Resultat, welches durch dieselben erzielt worden ist, bleibt zwar bezüglich der meisten Pachtobjekte hinter dem bei Gelegenheit der vorigen Lizitation erreichten zum Theile bedeutend zurück; da jedoch unter den gegenwärtigen misslichen Verhältnissen ein günstigeres Ergebnis nicht anzuhoffen ist, — zumal bezüglich mehrerer Pachtobjekte wiederholte Lizitationen vorgenommen werden mußten — so blieb der Commune in der That nichts anderes übrig, als die Gutachtungen der Finanzkommission anzunehmen und das Resultat sämtlicher Lizitationen zu bekräftigen.

Das künftige jährliche Budget dürfte infolge dessen allerdings empfindlich alterirt werden.

Der Komitatsvicepräsident fordert die Kommune auf, dem Kindergartenverein einen billigen Termin zu setzen, binnen welchem die gegenwärtige Schindelbedachung des im rückwärtigen Hofraume des Kindergartengebäudes befindlichen Kioskes im Sinne der Baustatuten mit einem feuerfesten Dache zu vertauschen sein wird.

Infolge dessen wurde dieser Termin in Anbetracht dessen, daß der fragliche Kiosk isolirt und frei steht, und daß durch den Umbau der zwei alten Häuser viel feuergefährliches Material von der Ungargasse entfernt worden ist — auf 10 Jahre anberaumt.

Ferner gelangten einige Gesuche zur Verhandlung. Das von städtischen Pächtern um die Herabminderung des Pachtzuschlages eingebrachte wurde abgewiesen, weil von der Repräsentanz schon zu wiederholten Malen das Prinzip ausgesprochen worden ist, daß Herabminderungen des Pachtzuschlages keinen Platz finden können.

Auch wurde der vierteljährliche Bericht des Stadtphysikus über die Sanitätsverhältnisse unserer Stadt gelesen.

Die Hauptdaten dieses Berichtes veröffentlichen wir in der Rubrik der Tagesneuigkeiten.

Kriebel Elek und Kovalicsky Mihály werden über ihr Ansuchen in die Reihe der städtischen Bürger aufgenommen und zwar der erstere als Bürgerlohn gegen Erlag der haben der letztere hingegen gegen Erlag der ganzen Taxe.

Repräsentant Mérey bringt einen Antrag behufs Regelung des Bettelwesens ein.

In Folge dessen wurde unter dem Vorsitze des Stadthauptmannes eine Commission behufs Ausarbeitung eines einschlägigen Statutenentwurfes entsendet. Mitglieder der Commission sind: der Antragsteller, ferner Dr. Gyula Schmidt, der Stadtphysikus und die Repräsentanten Dr. Viktor Molnár, Kuber und Haitich.

Schließlich wurde die Aufforderung der Rajshauer Handels- und Gewerbekammer in Betreff der Hausfirerangelegenheit, verlesen, welche zur Begutachtung einer Commission zugewiesen wurde.

Über den Verlauf der diesbezüglichen Verhandlungen werden wir seinerzeit ausführlich berichten.

Im Interesse der Hausindustrie.

In Rajshau besteht seit Jahr und Tag eine wohlgeordnete Wirkerei mit 6 Hand- und 8 mechanischen Webestühlen, Trocken-Apparatur und Bleichkammern, Pressen und allen nöthigen Werkzeugen wohl versehen. Es ist dies eine Schule zur Abrihtung von Jünglingen für diesen sehr wichtigen Zweig unserer Bekleidung, für welchen jährlich einige Millionen ins Ausland wandern, während unsere Gewerbeleute hier darben.

Diese Anstalt verdankt ihr Dasein der „Gesellschaft zur Verbreitung der Hausindustrie“, derjenigen, welche bei uns vor zwei Jahren, trotz allen Anstrengungen manches für das materielle Wohl des Landes begeisterter Männer, nicht zu Stande gebracht werden konnte!

Es wäre auch heute nicht zu spät diesen oder einen andern Industriezweig heimisch zu machen, wenn sich nur 100 Personen finden, die auf einige Jahre per 2 Gulden einzahlen; immassen solche Schulen von der Regierung unterstützt werden, doch nur dort, wo sich jenes kleine Opfer, zum Zeichen der Reife für irgendwelche Industrie, aufbringen läßt, denn wozu sollte man Mühe und Geld opfern dort wo keine Empfanglichkeit hierfür vorhanden ist?

Die Rajshauer Schule für Werkerei zählt gegenwärtig 10 Lehrlinge, die von einem Meister aus Sachsen unterrichtet und von der Gesellschaft mit Wohnung und Kost gratis versehen werden; ja wenn sie ausgearbeitet haben, werden sie mit dem nöthigen Werkzeug versehen, um ihren Erwerb zu finden und Andere unterrichten zu können, damit diese Industrie bei uns Aufnahme und Ausbreitung finde, gleich wie z. B. in Sachsen wo ganze Gegenden den mit Hilfe von Handmaschinen mit der Weberei beschäftigt sind.

Es wäre wohl der Mühe werth, daß mancher Vater hinübergehe in die Nachbarstadt um vielleicht seinem Sohne eine Stelle, wenngleich mit einigem Beitrag zu verschaffen, denn es gibt auch Lehrlinge die nicht in der Anstalt wohnen.

Außer dieser Anstalt bestehen noch in unserem Distrikte durch dieselbe Gesellschaft zur Verbreitung der Hausindustrie begründet und mit Landesunterstützung erhalten, überall durch einen sachkundigen Meister geleitet folgende Schulen:

in Homonna und Rimaszombat für Kunstschneiderei;

in Solóva für Steinschleif-, Bohr- und Dreherei.

in Ujhely für Korbschleuderei. Möge es bald heißen: in Speries für Strohschleuderei oder dergleichen was!

Es ist wirklich Schaden und Schande für unser Land, welches so viel Stoffe für die Industrie besitzt, die einfachsten alltäglichsten Gegenstände, welche wir selbst bereiten ja exportiren könnten, fort und fort vom Auslande zu beziehen, die kein großes Kapital erfordern, nicht in Fabriken erzeugt werden, wie z. B. Stöcke, Reiselöffel, Schulpactaschen, Schuhwichs, Drath, Pfeifenrohre, manches Kinderpielzeug, Holz-Drath-Strohkörbe, Strohhüte, Bilderrahmen aus gepalteneu Haselnuß- und Birkenstauden, gedorrtes und eingemachtes Obst, Senfbereitung, Mehlspeisemacherei und hundert andere Artikel des Hausfleißes, welche die Familien im Kleinen bereiten und mit Hilfe eines gewandten Kaufmannes auch verwerthen kann, wodurch der Wohlstand einzelner Familien gehoben, somit auch die Armuth des Landes gemildert wird.

Mögen diese Zeilen Manche unserer Mitbürger zum Nachdenken und Einen oder den Andern auch zum Handeln veranlassen.

J. B.

Correspondenzen.

Göllnitz, den 10. Oktober 1878.

Sehr geehrter Herr Redakteur!

Den 5. l. M. führte uns eine sehr traurige Angelegenheit in Ihre sonst hübsche freundliche, diesmal uns trüb, düster erscheinende Stadt. — Das Geschäft, das wir hier abzuwickeln hatten, war gewiß traurig genug, denn es hieß ja einen geliebten Bruder, beziehungsweise Sohn, der erst 21 Sommer zählend kaum dazu gekommen war, sich einen Berufsort, ein Heim zu gründen, nach unserer Aller ewigen Heimath, nach dem unergründlichen Jenenseits zu begleiten. Lungensündung hieß die Parze-Artropos, die den Lebensfaden zerschnitt, Theodor Szobissek der Name des so schnell Verbliebenen.

Seit wenigen Monaten erst hatte er in Ihrer Stadt eine Anstellung als Choralist an der dortigen r. kath. Pfarrkirche und Aushülfslehrer an der Elementarschule inne; auch war er der freiwilligen Feuerwehr als thätiges Mitglied zugereicht. Und trotz der Kürze seiner dortigen Existenz, wußte er sich dennoch in ein günstiges Licht vor den Augen seiner Vorgesetzten, im Kreise seiner Amtsgenossen und Freunde zu stellen; Beleg dafür die nicht alltägliche Theilnahme, die ihn während seines Lebens, noch mehr aber während seiner Krankheit und nach seinem Dahinscheiden allseits in thatächlich nicht geringem Maße geworden. Diese allgemeine Theilnahme nun ist es eben, die mir die Feder in die Finger drückt, um dem Heißgefühl der Dankbarkeit Rechnung zu tragen. Vor allen Andern sehen wir uns Gefertigte angenehm verpflichtet dem hochwürdigen Herrn Abt und Stadtpfarrer v. Metényi, den beiden Herren Kaplänen, sowie dem Herrn Herrn Katecheten Heszem für die unentgeltliche, in Wirklichkeit solenne Weise der Leichenbestattung unseren tiefgefühlten Dank hier auszusprechen. Nicht minder wollen wir dem Herrn Bürgermeister für die ebenso unentgeltliche Beistellung des Leichenwagens, dem Oberkommandanten der freiwilligen-Feuerwehr, Herrn v. Bornemisza, der des Verstorbenen freundschaftliche Kameraden zu seinem Begräbnisse en plein parade ausrücken ließ, ferner dem bei dieser Trauerfeierlichkeit befehligenden Zugskommandanten, Advokaten Herrn v. Zoob und Kommandanten, Obernotären Herrn v. Rys, welcher Letztere uns persönlich seines innigen Beileides versicherte, einer aus der tiefsten Falte unserer Herzen kommenden Dank zollen. Seinen Herrn Amtsgenossen, seinen Feuerwehr-Vereins-Kameraden und allen seinen Gönnern und Freunden ein:

Gott lohne es!

Adolf Szobissek, als ältester Bruder des Verstorbenen im Namen seiner Mutter u. seiner Geschwister: Dionys, Franz, Josef und Irma Szobissek.

Tagesneuigkeiten.

Der hiesige Feuerwehrverein hat von einer renomirten Fabrik eine Schiebleiter angekauft, mittels welcher es der Steigerabtheilung ermöglicht ist, gegenüber dem Brandobjekte und zwar in gleicher oder nach Nothwendigkeit noch größerer Höhe mit demselben, Posto zu fassen und den Wasserstrahl zu verwerthen, ohne das Dach ersteigen zu müssen oder die Leiter an das betreffende Gebäude anzulehnen, was das Hinaufführen des Schlauches bekannterweise äußerst erschwert und in den meisten Fällen die Wirksamkeit des Strahles nicht nur beeinträchtigt, sondern oft auch die angestrengtesten Manövers völlig lahmlegt.

Die Schiebleiter, mit welcher der Fabrikant bei Gelegenheit einer in Osterreich letzthin abgehaltenen Feuerwehrrequisiten-Ausstellung eine silberne Medaille einerntete, ist bereits hier angelangt.

Dilettantenvorstellung in Soóvár. Im Soóvárer Theater findet Montag, am 21. d. M. eine Dilettantenvorstellung statt.

Zur Aufführung gelangen die beiden einactigen Lustspiele: „Die Kleinigkeiten“ von A. Freiherr von Steigentelsch und „A közügyek“ (Gemein-Angelegenheiten) von A. Herczif.

Die Rollen sind gut besetzt und ist daher mit Sicherheit anzunehmen, daß sich diese Vorstellung den bisherigen in jeder Hinsicht würdig anreihen wird.

* Für die vorige Nummer verspätet eingelangt.

Der Red.

Wir haben noch zu bemerken, daß die Hälfte des Reinertrages zum Vortheile der Hinterbliebenen der Mobilisirten, die andere Hälfte hingegen zur Deckung der Kosten der neuen Saugpistole verwendet werden wird, welche letzthin von der dortigen Feuerwehr angeschafft worden ist.

Ueberzahlungen werden selbstverständlich mit Dank angenommen und im Wege unseres Blattes öffentlich quittirt.

Die Jahresversammlung des Sperieser Bierbrauereischon-Compositorates wurde am 15. d. M. im Sitzungssaale des Stadthauses eröffnet.

Infolge der Fülle und Wichtigkeit der Gegenstände, konnte die Verhandlung bei dieser Gelegenheit nicht zum Abschluß gelangen und wird daher die Fortsetzung morgen, Sonntag, am 20. d. M. stattfinden.

Sanitätsverhältnisse. Der, vorigen Mittwoch abgehaltenen Sitzung der Stadtrepräsentanz wurde auch der vierteljährliche Bericht des Stadtphysikus über die Sanitätsverhältnisse vorgelegt.

Aus demselben ist zu entnehmen, daß die Pockenkrankheit im Monate September den Charakter einer Epidemie angenommen hat.

Es wurde aber die Wahrnehmung gemacht, daß von den Menschenblattern bloß Individuen befallen wurden, die entweder gar nicht oder resultatlos geimpft waren.

In den letzteren Fällen hatte die Krankheit durchgehends einen tödtlichen Ausgang.

Die im Viehstande aufgetretenen Krankheiten hatten einen günstigen Verlauf und sind beinahe völlig erloschen.

Gegenstände sanitätspolizeilicher Untersuchungen bildeten die öffentlichen Wannenbäder und das am Plage feilgebotene Obst.

Im städtischen Krankenhause wurden im Laufe dieses Jahresviertels 55 Individuen ärztlich behandelt, außerdem 179 ambulante Kranke.

Selbstmord. Im Laufe der vorigen Woche hat sich ein Inhaftirter in einem Arrestlokale des Stadthauses erhenkt.

Eine hochherzige Spende. Die Brüner Verlagsbuchhandlung Karasziat hat dem hiesigen k. k. Militär-Stationen-Commando eine stattliche Bücherendung mit der Bitte übermittelt, dieselbe zur Erholung der im hiesigen Militärspitale untergebrachten Kranken zu verwenden.

Die Sendung umfaßt nicht weniger als 144 Bände, sämmtliche in ganz neuem ungebrauchtem Zustande und befinden sich darunter sogar Werke in Prachtbänden. Es sind dies durchgehends interessante Bücher in beinahe allen Sprachen, welche bei uns gangbar sind.

Diese humane Aufmerksamkeit kommt den Kranken, die zum überwiegend großen Theile intelligente Leute sind, jedenfalls sehr zu statten und verdient dieselbe vor der Öffentlichkeit mit vollster Anerkennung hervorgehoben zu werden.

Wir benützen diese Gelegenheit, um zu bemerken, daß die im hiesigen Militärspitale gegenwärtig in Pflege befindlichen Kranken sämmtlich in den Reihen der Okkupations-Truppen gestanden sind, und während der Erfüllung ihrer Pflicht am Kriegsschauplatz den Mühen und Beschwerden erlegen sind.

Kleine politische Rundschau.

Konstantinopel, 14. Oktober. Meldung von „Neuter's Office“: Das Journal „El-Dschawab“ veröffentlicht einen Artikel, in welchem es sich bedauernd über die feindliche Haltung Schir Ali's gegen England ausspricht und bemerkt: Ein Krieg zwischen England und Afghanistan würde jedes mohamedanische Reich tief erschüttern, durch die Bekriegung Englands, des einzigen Verbündeten des Islams, würde Schir Ali sich nicht nur die Vorwürfe aller mohamedanischen Herrscher, sondern aller Muselmanen zuziehen. Das Blatt spricht seine Ueberzeugung dahin aus, daß, wenn Schir Ali seine Beschwerden freimüthig darlegen möchte, England die unparteiische Prüfung derselben nicht verweigern würde.

Kassanli, 15. Oktober. Meldung der „Daily News“: Die Militärzeitung versichert, Spad Khan stehe mit 5000 Mann in Ali-Musjid, die gesammte Garnison Ali-Musjids beträgt 35000 Mann. — Es wird versichert, der Bize-König bestehe darauf, daß Schir Ali nach Peshawar komme; eine einfache Abbitte würde nicht genügen. — Man glaubt nicht, daß der Krieg vermieden werden könnte.

Konstantinopel, 16. Oktober. Der ungünstige Eindruck, welchen die letzte türkische Zirkular-Depesche bei allen Großmächten hinterlassen hat, ist nicht ohne Wirkung auf die Pforte geblieben; letztere scheint sich in dem letzter Tage bemerkbar gewordenen Bedürfnisse des Großvezirs Savfet Pascha zu äußern, mit dem österreichisch-ungarischen Botschafter Grafen Zichy die Verhältnisse zu erörtern, welche auf die zwischen der Pforte und Oesterreich-Ungarn obschwebenden Fragen Bezug haben. In diesen Besprechungen ist auch die Eventualität der militärischen Okkupation des Distriktes von Novi-Bazar durch österreichisch-ungarische Truppen — und zwar seitens des Großvezirs in spontaner Weise — berührt worden. Aus dieser Thatsache will man in der Pforte nahestehenden Kreisen auf eine größere Geneigtheit des Sultans schließen, mit Oesterreich-Ungarn zu einer Art militärischen Abkommens wegen der Besetzung des Distriktes von Novi-Bazar zu gelangen. Es soll an Rathschlägen einzelner Großmächte nicht fehlen, welche geeignet wären, die etwa vorhandenen Intentionen der Pforte in dieser Richtung zu bestärken. Auch

folll Savfet Pascha aus den auf die Angelegenheit von Novi-Bazar Wegung nehmenden Erörterungen Anlaß genommen haben, dem Grafen Zichy Aufschlüsse über den Zweck der Truppen-Konzentration zu geben, welche die Porte im Vilajet von Koffovo veranlaßt hat. Die Motivierung dieser Maßregel fällt mit dem Hinweife auf die Nothwendigkeit zusammen, eventuell gewisse Bestimmungen des Berliner Friedensvertrages gewaltfam gegen die renitente albanesische Bevölkerung durchzuführen zu müssen. — Riza Bey, Schwager Ghazi Osman Paschas, wurde vom Sultan in besonderer Mission nach Egypten entsendet.

Mintán már oly sok ezeren, kik közzvény, esz s az ezen bajokból eredő bénylázakban stb. szenvedtek Moesinger L. G. urnak Frankfurtban a Majna mellett új gyógymódja által, többnyire számos év óta végtelen fájdalomtól megszabadítottának, egészségüket ismét visszanyerték, senkinek sem kellene elmulasztani a ki csak ezen fájdalomtól bajtól meg van lepve, még ha a minden kigondolható szer és gyógymódok sikertelen használata által egészségét ismét megnyerésének még reményével is felhagytak volna már. Moesinger ur rópiratát, mely ugy általa, mint ezen lap kiadó hivatala által ingyen megszerezhető, átolvasni.

Ein billiges Heilmittel. — Zwei Guyot'sche Heerkapseln zu jeder Mahlzeit genommen, sind von ausgezeichnete Wirkung in Erkältungsfällen, gegen Husten, Katarrh, Bronchitis, Schwindel, sowie überhaupt gegen alle Hals- und Lungenleiden.

Jeder Flacon enthält 60 Kapseln, wodurch sich der Preis des ganzen Heilverfahrens, welches die Anwendung von Pastillen, Zäpfchen, Symplicien vollständig überflüssig macht, auf ungefähr 10 bis 20 Kreuzer täglich stellt.

Es existiren zahlreiche Nachahmungen dieses Products und ist daher genau auf die Etiquette des Flacons zu achten, welche mit der Unterschrift des Herrn Guyot in dreifarbigen Drucke versehen sein muß.

Depot in: allen Apotheken, Generalvertrieb von Deutschland und Oesterreich-Ungarn **Cluau & Comp.** Frankfurt a. M.

Fruchtpreise vom 18. Oktober 1878.

Roggen per 100 Kilogr.	fl.	5.50	5.75
Weizen " 100 "	"	7.—	8.—
Gerste " 100 "	"	5.75	6.50
Hafer " 100 "	"	3.50	4.50
Wais " 100 "	"	—	—
Erbsen " 100 "	"	6.50	7.25
Linsen " 100 "	"	6.—	9.—
Bisolen " 100 "	"	6.—	8.—
Erdäpfel " 100 "	"	1.20	1.40

Die in **Wien** am 12. Oktober gehobene Zahlen: **87, 4, 84, 63, 49.**

Die nächste Ziehung ist am 26. Oktober 1878.

Die in **Brünn** am 16. Oktober gehobenen Zahlen: **55, 78, 18, 89, 15.**

Die nächste Ziehung ist am 30. Oktober 1878.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

Zu verkaufen

sind circa 400 Stück **Eichen-Parketen** und **Bandparket-Eichenleisten**, aus trockenem Holze und schon einige Jahre ausgefertigt zu billigen Preisen. **Grabengasse Nr. 49 in Eperies bei Zapalowicz.**

Kundmachung.

Ein hinter dem **Kalvarienberge** gelegener **16 Joch großer Berggarten** ist aus freier Hand zu verkaufen. Nähere Auskunft ertheilt **Advocat Coloman Zsarnay** in **Eperies.**

171 2-3

Das Schankregale

der Ortschaft **Siroka** (Sárosi Comitat) welches bis jetzt um 2400 fl. verpachtet war, wird am **6-ten November 11 Uhr Vormittag** in der Wohnung des Herrn **J. Korach** in **Siroka**, auf 3 Jahre das ist, vom 1-ten Januar 1879 bis 31-ten December 1881 im Wege öffentlicher Licitation und Offerten versteigert werden.

Die Offerten sind am Unterzeichneten zu schicken und werden bis Schluß der Licitation angenommen, — doch muß Selben ein Badium von 150 fl. beigezschlossen sein.

Licitanten haben gleiches Badium zu belegen.

Siroka, den 3 Oktober 1878.

Im Namen des Compossessorates

175 2-3 **Nikolaus Ganzzaugh.**

MINDAZOK

kik közzvény, esz és az ezen bajokból eredő bénylások stb.-ben szenvednek, bár ha minden kigondolható gyógymódot minden eredmény nélkül megkísérlették volna s bár ha már még a reménységgel is, teljes egészségöknek valaha visszanyerhetésére végleg felhagytak volna is, ha már oly sok mindent megkísérlették, forduljanak utóljára még **Moessinger L. G.**



úrhoz **Frankfurtban a Majna** mellett. Ennek gyógymódja által magában az utóbbi hónapban is sok százan szabadultak meg nyavalyájuktól tökéletesen, s Moesinger ur a gyógymód előtt, mely mellesleg mondva **nem is valami nagy pénzbeli áldozatok igényel**, mindenkinek megengedi, hogy magának eredményei felől felvilágosításokat szerezzen, mi célból **egy föle vagy ezen lap kiadó hivatala által ingyen megszerezhető rópiratban** nagyszámu minden rendű meggyógyult egyének címét közli. A kezelés mint feletébb észszerű bizonyult be. — Moessinger ur voltaképen a beteg-től csak a baj és annak előre haladottsága rövid leírását kívánja, s azzal ó a beteggel közli megszabott rendeleteit. Magyarul is levelez. 177 1-3

Diszműáru

készletemen **végleg** tudadni szándékozván ezen cikkeket árárt

tetemesen leszálítottam.

A tisztelt közönségnek alkalmat nyújtván ezáltal ajándek vagy egyéb ilyenmü szükségletnél jó és olcsó vásárlásra, egyszersmind az illető cikkeket felsorolom: **Keztyü- és ékszerszekrénykék fa és bőrben, iróasztali-, szivar- és dohánykészülékek fa, agyag- és bronceban, virágasztalkák edényekkel, varró- és ütőéssairek, kártyaprés, ruha-, törülköző- és kulcstartók, kézi táskák, pénz- és szivartárcák, fénykép albumok, levelsúlyozók, thea- és cukorszelenecék, társas valamint mulattató és oktató ifjusági játékok. Gyps- és porcellanfigurák, olajfestmények és minden másféle képek 5 frttól 50 frttig, stb. stb.**

Ezen fa-, bőr- és bronceból készült általános tetszésü cikkeket a tisztelt közönség figyelmébe ajánlván, iparkodni fogok becses igényeit lehető módon kielégíteni.

Eperjes, september hóban 1878.

164 3

Rosenberg S.

Schulanzeige.

Die Eröffnung meines Institutes fand am 1. September statt. Außer dem zur weiblichen Erziehung nöthigen Unterricht, hat Herr **Katechet** und **Professor Agoston** vom hies. **Staats-Gymnasium** den Religions-Unterricht übernommen; den ungarischen Unterricht so wie den Gesangunterricht leitet Herr **Vida Lajos**.

Den geehrten Eltern und Vormündern empfehle ich obige Anzeige zur gef. Kenntnissnahme.

179

Louise Lachapelle.

Zu verpachten

circa 100 **Kübel Ackerfeld** sammt **Meierei** in **Eperies**. Nähere Auskunft ertheilt daselbst

Dr. Victor Mosánsky,

Advokat.

170 2-3

Eine ebenerdige Wohnung

auf der oberen Vorstadt **Nr. 134** bestehend aus **5 Zimmern, Küche, Speis, Holzammer** und **Keller**, ist **allso gleich zu vermietthen.**

169 2-2

G. L. DAUBE & Co.

Central-Annoncen-Expedition der deutschen und ausländischen Zeitungen in **Wien**

sowie in allen übrigen grösseren Städten des In- und Auslandes,

befördern Annoncen in alle Zeitungen, Fachzeitschriften etc. des In- u. Auslandes. **Prompt** und **billige** Bedienung. Grössere Aufträge mit hohem Rabatt. Ausführliche Zeitungs-Cataloge, ebenso unsere Musterbogen der zweckmässigsten Annoncen-Modelle, aus welchen der Inserent ersehen kann, wie man am besten u. billigsten inserirt, stehen gratis und franko zu Diensten.

Auch empfehlen wir unser Institut für das Anschlagen von Affichen und das Aufhängen von Empfehlungstafeln in allen Städten des In- u. Auslandes, worüber gleichfalls specielle Verzeichnisse gratis und franko versandt werden.

Preisherabsehung.

Um mit meinen

Galanteriewaaren

gänzlich zu räumen, setze ich die Preise derselben um ein bedeutendes herab, und gebe damit Gelegenheit zu vortheilhafter Anschaffung derselben für Geschenke und eigenen Gebrauch. Besondere Beachtung verdienen:

Schreibtisch-Garnituren, Schmuckkassetten, Handschuh- und Sacktuch-Soufflets, Blumen-Tische und Vasen, Necessaires, Damenhandtaschen, Visitenkarten- und Schmuckträger, Rauchgarnituren, Kartenpressen, Ballfächer, Kleider- und Handtuchhalter, Schlüsselträger, Schreibpulte, Photographie-Albuns und Staffeleien, Geld- und Zigarrentaschen, Zeichen- und Maler-Requisiten, angefangene Stickereien auf Papier und Canevas, etc. etc.

Ich empfehle diese mit höchster Eleganz ausgestatteten aus Leder, Thon, Gold und Kupferantique-bronze, feinen Luxusholzern, Porcellan, theils auch mit Stickereien verzierten Gegenstände zur gefäll. Anschaffung bestens, und hoffe den schätzbaren Ansprüchen des geehrten Publicums nach Möglichkeit gerecht werden zu können.

Eperies im September 1878.

Rosenberg S.

Licitations-Kundmachung.

166 2-3

Von Seite des **Eperieser Bankvereines** wird hiermit bekannt gemacht, daß die bei dem **Eperieser Spar- und Creditverein** sub Nr. 432, 880, 907 und 932, ferner bei der **Ersten oberungarischen Gewerbe und Creditbank** sub Nr. 2090, 2192, 2558, 2628, 2960 und 2978, endlich beim **Eperieser Bankverein** selbst sub Nr.

3066, 3081, 3099, 3109, 3123, 3129, 3135, 3146, 3148, 3149, 3150, 3153, 3154, 3156, 3161, 3163, 3172, 2173, 3176, 3183, 3184, 3190, 3204, 3211, 3213, 3218, 3236, 3238, 3241, 3243, 3249, 3259, 3261, 3271, 3277, 3283, 3287, 3307, 3336, 3346, 3361, 3363, 3364, 3389, 3391, 3393, 3399, 3402, 3403, 3406, 3407, 3409, 3412, 3416, 3417, 3419, 3420, 3422, 3425, 3428, 3430, 3441, 3447, 3452, 3465, 3475, 3480, 3493, 3504, 3505, 3511, 3516, 3521, 3529, 3535, 3537, 3538, 3542, 3544, 3554, 3561, 3564, 3565, 3566, 3567, 3574, 3575, 3576, 3578, 3582, 3585, 3590, 3592, 3595, 3599, 3609, 3612, 3614, 3621, 3624, 3625, 3663.

verpfändeten, bis inclusive 1-ten Juli l. J. verfallenen Pfänder, bestehend in Pretiosen, Werthpapieren und sonstigen Effecten

am 4-ten November 1878

Vormittags 9 Uhr in den Banklokalitäten statutengemäß an den Meistbietenden veräußert werden.

Hievon werden die betreffenden Parteien mit dem Beifügen verständigt, daß die bezeichneten Pfänder bis zum Tage der Licitation entweder ausgelöst oder prolongirt werden können.

Eperies, den 28. September 1878.

Die Direction.